

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **P. J.** pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 23. októbra 2012 v Bratislave dovolanie obvineného P. J. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 9. mája 2012, sp. zn. 2 To/15/2012 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného P. J. **sa odmieta.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Poprad z 27. septembra 2011, sp. zn. 4 T 65/2008, bol obvinený P. J. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 25. júla 2007 o 19.05 hod. viedol traktor továrenskej značky FENDT Favorit 930 Vario, ev. č. X, so zapnutým výstražným svetlom oranžovej farby z dôvodu pripojeného návesu továrenskej značky ZDT NS 25 MEGA, ev. č. X., po miestnej komunikácii od Poľnohospodárskeho družstva v Poprade - Matejovciach, pričom pri vchádzaní z tejto komunikácie na cestu I/67 a odbočovaní doľava na Kežmarok v kilometri 92/370 nedal prednosť vjazde motocyklu zn. HONDA XL 600 V, ev. čísla X., ktorý viedol J. S., nar. X., jazdiaci po ceste I/67 v smere od Kežmarku na Poprad, následkom čoho motocyklista prednou časťou motocykla narazil do ľavého kolesa prednej nápravy návesu, čím utrpel ťažkú ujmu na zdraví, a to epidurálny hematóm vľavo (krvácanie medzi

štruktúry lebečnej klenby a tvrdý obal mozgu), zlomeninu čelovej kosti vľavo, zlomeninu nosových kostí, okuliarovitý hematóm vľavo, tržnozhoždenú ranu v oblasti ľavého kolena (ranu hlbokú s poškodením kĺbového puzdra a poškodením jabĺčka v zmysle abrázie) a pomliaždenie ľavého ramena s dĺžkou liečenia a práceneschopnosti do 11. septembra 2007 a jeho spolujazdkyňa P. B., nar. X., utrpela pomliaždenie hlavy, 4-tého prsta pravej ruky a odreniny kolien bez práceneschopnosti.

Okresný súd Poprad (ďalej len okresný súd) za to obvineného P. J. odsúdil podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 56 ods. 2 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 250 (dvestopäťdesiat) eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, uložil obvinenému P. J. náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Pri tomto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie tak obvinený P. J., ako aj okresný prokurátor, pričom obe odvolania smerovali čo do výroku o vine a treste.

Krajský súd v Prešove (ďalej len krajský súd) rozsudkom z 9. mája 2012, sp. zn. 2 To/15/2012, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/, d/ Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obvineného P. J. za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 25. júla 2007 o 19.05 hod. viedol traktor továrenskej značky FENDT Favorit 930 Vario, ev. č. X., s návesom továrenskej značky ZDT NS 25 MEGA, ev. č. X., po miestnej komunikácii od Poľnohospodárskeho družstva v Poprade - Matejovciach, pričom pri vchádzaní z tejto komunikácie na cestu I/67 a odbočovaní doľava na Kežmarok v kilometri 92/370 nedal prednosť vjazde motocyklu zn. HONDA XL 600 V, ev. čísla X., ktorý viedol J. S., nar. X., jazdiaci po ceste I/67 v smere od Kežmarku na Poprad, následkom čoho motocyklista prednou časťou motocykla narazil do ľavého kolesa prednej nápravy návesu, čím utrpel ťažkú ujmu na zdraví, a to epidurálny hematóm vľavo (krvácanie medzi štruktúry lebečnej klenby a tvrdý obal mozgu), zlomeninu čelovej kosti vľavo, zlomeninu nosových kostí, okuliarovitý hematóm vľavo, tržnozhoždenú ranu v oblasti ľavého kolena (ranu hlbokú s poškodením kĺbového puzdra

a poškodením jablčka v zmysle abrázie) a pomliaždenie ľavého ramena s dĺžkou liečenia a práceneschopnosti do 11. septembra 2007 a jeho spolujazdkyňa P. B., nar. X., utrpela pomliaždenie hlavy, 4-tého prsta pravej ruky a odreniny kolien bez práceneschopnosti.

Krajský súd za to obvineného P. J. odsúdil podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/, § 38 ods. 3 Tr. zák., § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 300 (tristo) eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, uložil obvinenému P. J. náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu uložil aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 1 (jedného) roka. Odvolanie obvineného P. J. krajský súd podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Okresnému súdu Poprad bolo 9. augusta 2012 doručené dovolanie obvineného P. J., ktoré podal prostredníctvom splnomocneného obhajcu JUDr. V. N.. Dovolanie smerovalo proti vyššie citovanému rozsudku krajského súdu a obvinený P. J. v ňom uplatnil dovolací dôvod uvedený v ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania obvinený P. J. krajskému súdu vytýkal, že sa nezaoberal dôsledne jeho odvolacími námietkami a že neodstránil pochybenia okresného súdu, keď najmä

- nevenoval náležitú pozornosť technike a spôsobu jazdy vodiča motocyklu J. S., ktorý sám potvrdil, že svoj motocykel viedol v rozpore s predpismi asi 1 m od stredu vozovky a nie pri pravej strane vozovky,
- tiež sa nezaoberal faktom, že vodič motocyklu J. S. nezareagoval správne na vzniknutú situáciu, lebo od zaregistrovania prednej časti traktora mal vyše 11 sekúnd čas na to, aby znížil rýchlosť a vyhol sa tak zrážke, ktorá skutočnosť bola jednoznačne preukázaná znaleckým dokazovaním a navyše mal predpokladať, že ak mal traktor zapnuté oranžové výstražné svetlo (maják), pôjde o súpravu s príviesom (nadrozmerné vozidlo) a

- nezaoberal sa ani tvrdením obvineného P. J., že po zaradení rýchlostného stupňa a začatí pohybu je traktor FENDT Favorit 930 Vario riadený automaticky čo sa týka pridávania rýchlosti a vodič jeho zrýchlenie resp. spomalenie nemôže ovplyvniť.

Obvinený P. J. v dovolaní zdôraznil skutočnosť, že pri vchádzaní na hlavnú cestu z vedľajšej cesty je značka daj prednosť vjazdu, a nie značka STOP, napriek tomu on s traktorom zastavil, aby sa presvedčil, či je hlavná cesta voľná, až následne začal odbočovací manéver, pričom v čase začatia tohto manévru žiadne motorové vozidlo idúce po hlavnej ceste nevidel. Zopakoval názor, že od vstupu traktora do vozovky mal vodič motocykla J. S. dostatočne dlhý čas na zníženie rýchlosti a prípadné dobrzdzenie motocykla. Na záver krajskému súdu vytkol, že ohľadom nepoužitia oranžového výstražného svetla, ktoré je na streche kabíny traktora, nevyhodnotil dôkazy správne, lebo ak krajský súd nedisponoval dôkazom preukazujúcim opak, mal vychádzať z jeho tvrdenia, že oranžové výstražné svetlo na traktore zapnuté bolo.

Na základe tejto dovolacej argumentácie vyslovil obvinený P. J. presvedčenie, že on pravidlá cestnej premávky nijako neporušil, prečinu ublíženia na zdraví sa nedopustil, rozsudok krajského súdu je preto založený na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. V petite dovolania navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona odvolacieho súdu pod 6 To/09 zo dňa 21. mája 2009(?), aby podľa 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok krajského súdu z 9. mája 2012, sp. zn. 2 To/15/2012, ako aj rozsudok okresného súdu z 27. septembra 2011, sp. zn. 4 T 65/2008 a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec znovu prejednal a rozhodol.

Samosudca okresného súdu v zmysle § 376 Tr. por. zaslal rovnopis dovolania na vyjadrenie Okresnej prokuratúry v Poprade. V stanovisku okresného prokurátora sa uvádza, že v predmetnej trestnej veci bol na základe vykonaných dôkazov dostatočne zistený skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania boli krajským súdom správne vyhodnotené a ich záverom zodpovedá aj právna kvalifikácia skutku. S poukazom na to navrhol dovolanie obvineného P. J. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Dovolanie spolu so spisovým materiálom bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky riadne predložené na rozhodnutie 1. októbra 2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného P. J. a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom splnomocneného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež dovolací súd) úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ust. § 385 ods. 1 Tr. por. *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Obvinený P. J. v dovolaní uplatnil iba dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod. i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové.

Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Dovolací súd v tomto smere odkazuje na ustálenú a početnú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., z ktorej mimo iné vyplýva aj záver, že nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstávám obvineného, nie je možné uplatniť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (porušenie práva na obhajobu), resp. podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (nesprávne právne posúdenie zisteného skutku). Ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) hodnotené v jeho prospech. Dovolacie námietky obvineného, ktoré sa týkajú skutkových zistení a hodnotenia dôkazov, stoja teda jednoznačne mimo rámec dovolacieho dôvodu o nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Obvinený P. J. vo svojich námietkach predostieral dovolaciemu súdu vlastnú verziu skutkového deja, odlišnú od tej, ku ktorej na základe vykonaného dokazovania dospeli súdy oboch stupňov. Na základe vlastného hodnotenia dôkazov, najmä hodnotenia znaleckého posudku znalca z oblasti cestnej dopravy, dospel k iným záverom a síce, že dopravnú nehodu jednoznačne zaviniť vodič motocykla J. S., ktorý nezareagoval správne na vzniknutú situáciu, keď od zaregistrovania prednej časti traktora mal vyše jedenásť sekúnd čas na to, aby znížil rýchlosť a vyhol sa tak zrážke, navyše mal predpokladať, že traktor so zapnutým oranžovým výstražným svetlom (majákom) predstavuje nadrozmerne vozidlo (súpravu) a tiež mal motocykel viesť pri krajnici a nie meter od stredu vozovky. Na podklade vlastného hodnotenia dôkazov sa následne obvinený P. J. domáhal iného hmotnoprávneho posúdenia skutku (že nešlo o trestný čin resp. že on trestný čin nespáchal).

Dovolací súd, posudzujúc obsah prezentovaných námietok v kontexte vyššie uvedených skutočností a právnych záverov konštatuje, že nejde o námietky hmotnoprávne, ale o námietky rýdzo procesného charakteru, smerujúce do oblasti hodnotenia dôkazov a do súdmi oboch stupňov ustálených skutkových zistení. Takéto námietky ale svojím obsahom stoja celkom zjavne mimo uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V dovolacom konaní platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Čo sa týka právnej kvalifikácie skutku ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., dovolací súd konštatuje, že táto právna kvalifikácia zodpovedá stavu veci a zákonu. Istého pochybenia sa ale krajský súd dopustil, keď v rozpore so zákonom a ustálenou praxou vo výroku rozsudku v tzv. skutkovej vete nekonkretizoval, ktorú dôležitú povinnosť vyplývajúcu zo zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uložení podľa zákona obvinený P. J. porušil, následne v tzv. právnej vete výroku neuviedol, v čom spočíval závažnejší spôsob konania obvineného P. J. a na záver túto skutočnosť nepremietol ani do právnej kvalifikácie skutku, v ktorej absentuje poukaz na ust. § 138 písm. h/ Tr. zák. Nakoľko sú ale tieto skutočnosti evidentne zrejmé z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, možno konštatovať, že nejde o pochybenia nijako zásadné, no bolo potrebné na ne poukázať, aby sa im krajský súd v budúcnosti vyvaroval.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Vychádzajúc z týchto úvah a právnych stanovísk Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v trestnej veci obvineného P. J. dôvod dovolania podľa

§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. evidentne naplnený nie je, preto s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. októbra 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová